

The background of the slide is a photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a green field with several cows grazing. In the middle ground, there is a line of trees. In the background, a tall, thin structure, possibly a windmill or a tower, is visible against a light sky.

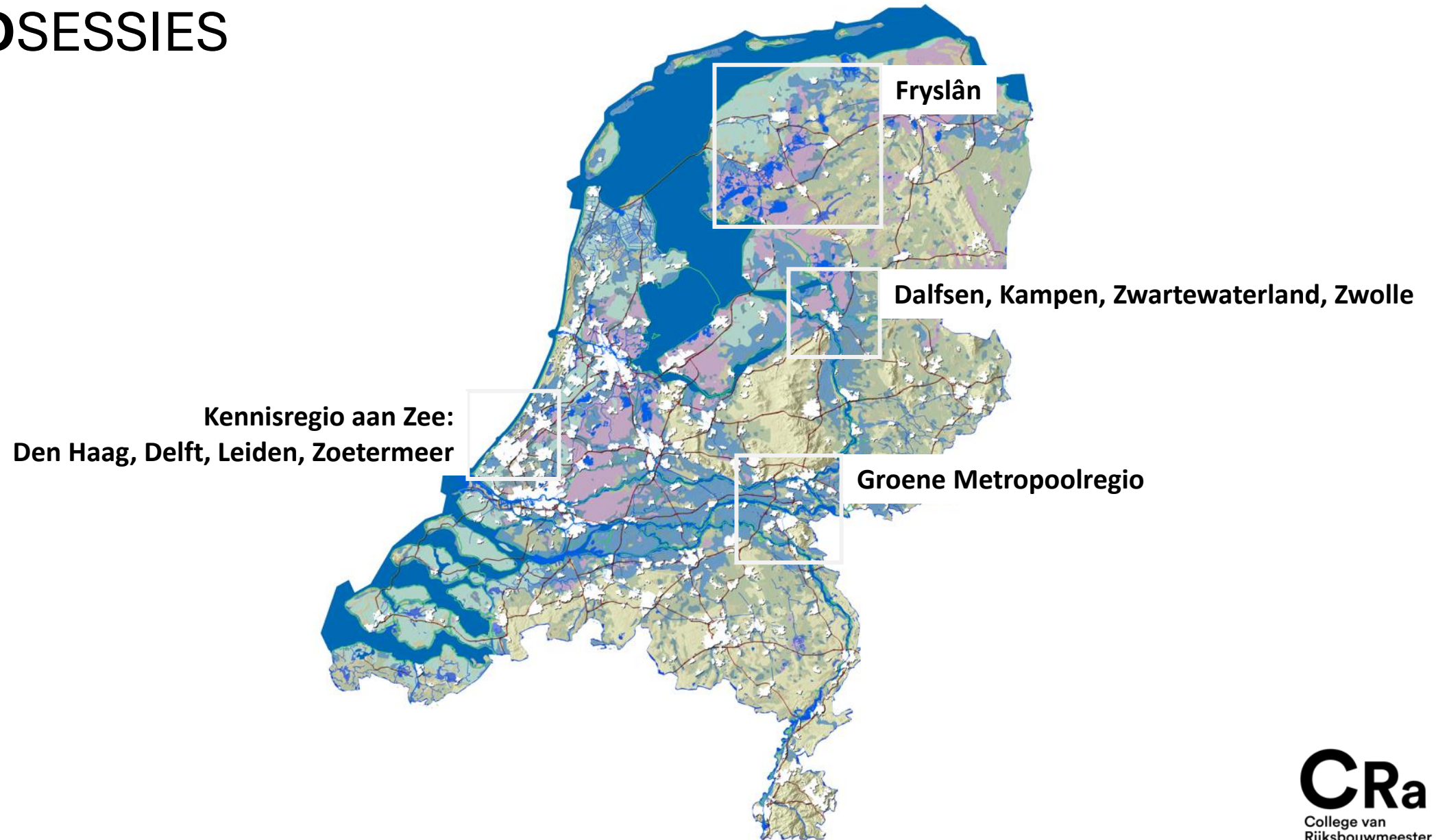
Water en Bodem als basis

Lessen uit de praktijk

Jannemarie de Jonge

Eerste Kamer - Deskundigenbijeenkomst

REGIOSESSIES

PRAKTIJKIDS EN LESSENDOCUMENT

Zes stappen voor bodem en water sturend

Zes stappen voor water en bodem sturend

Hoe maak je water en bodem sturend in projecten, programma's en beleidsontwikkeling? Het CRa bundelde zes stappen tot een samenhangende, ontwerpde aanpak. Het vertrekpunt voor deze stappen is de lagenbenadering.

1. Analyseer de ondergrond
2. Kijk ver vooruit en naar het grote geheel
3. Breng kantelpunten in beeld
4. Betrek alle gebiedskenmerken en plannen
5. Verken de toekomst met scenario's en inrichtingsvarianten
6. Maak een ontwikkelstrategie

WATER EN BODEM ALS BASIS
10 LESSEN UIT DE REGIO

Volop kansen met water en bodem in de hoofdrol

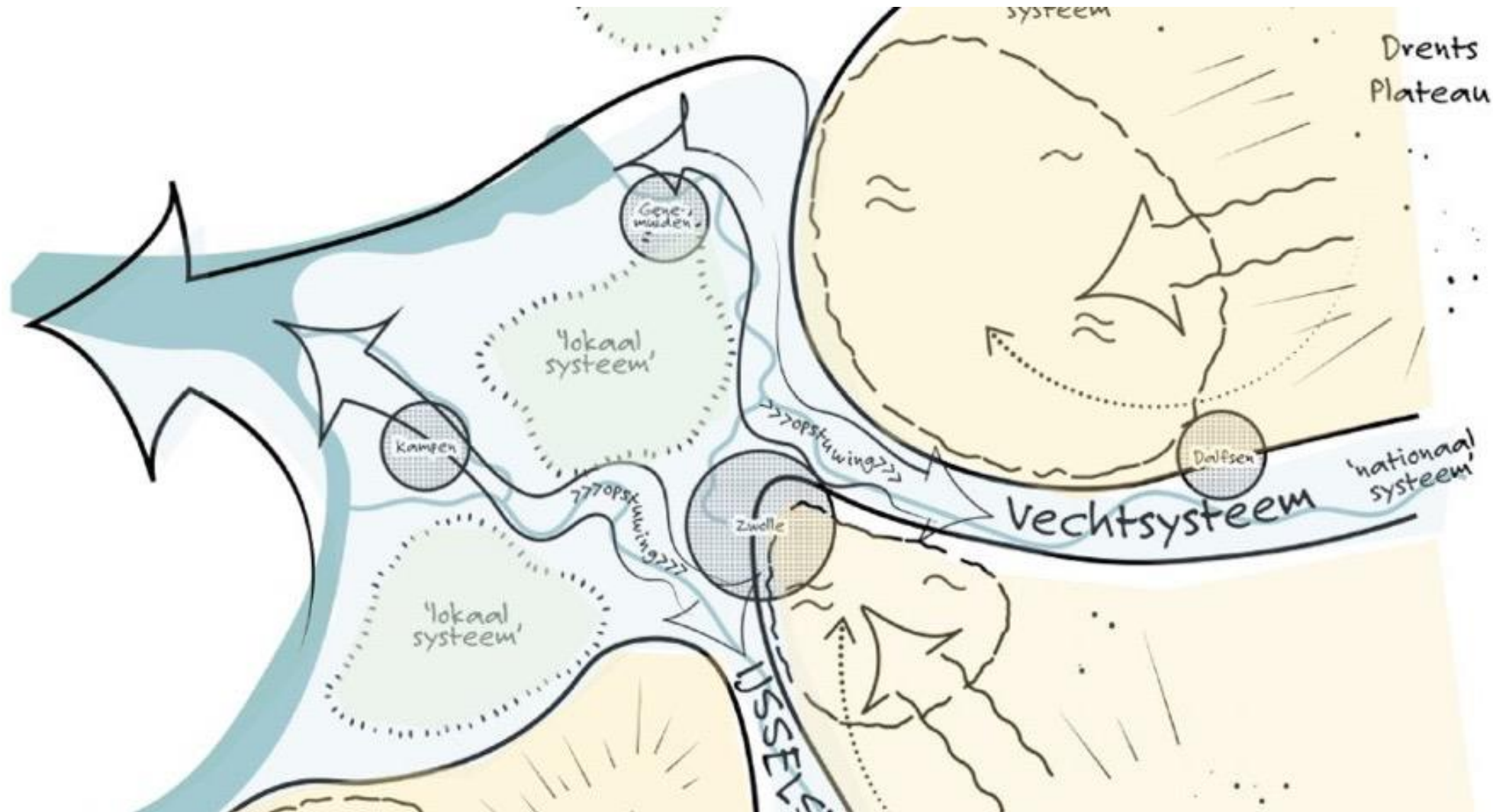
CRa
College van
Rijksbouwmeester
& Rijksadviseurs

RUIMTE VOOR WATER EN VITALE BODEM

Beeld: Polyfern

GOVERNANCE: REGIONAAL EN OVER GRENZEN HEEN

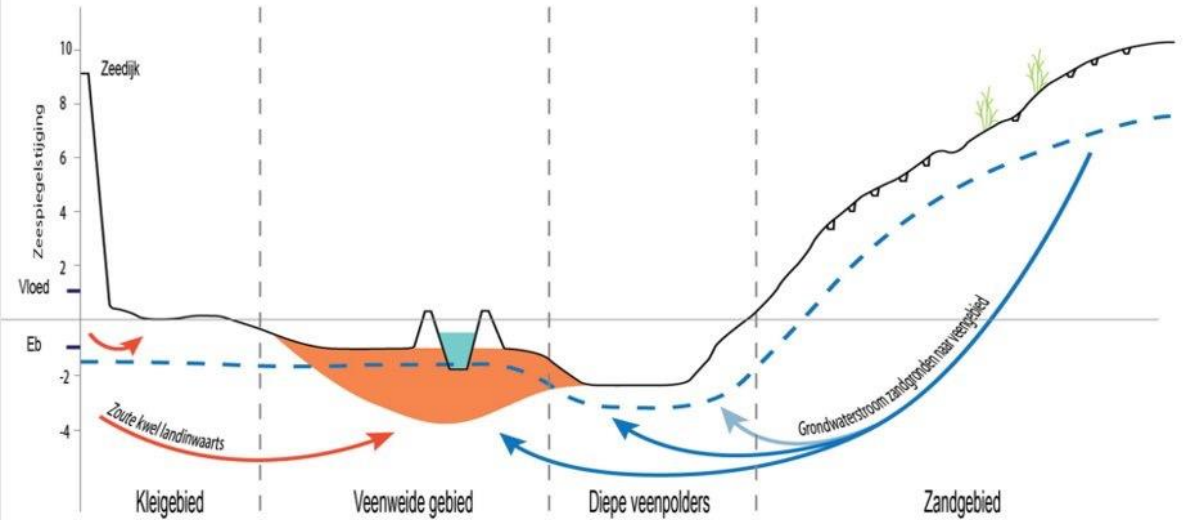

INVESTEREN IN DE TOEKOMST, NIET AFWENTELLEN

Fotograaf: **Rens Hooyenga**

Beeld: **Wetterskip Fryslân**

ADEM RUIMTE BEHOUDEN IN BELEID EN REGELGEVING

Water en Bodem als basis

Lessen uit de praktijk

Jannemarie de Jonge

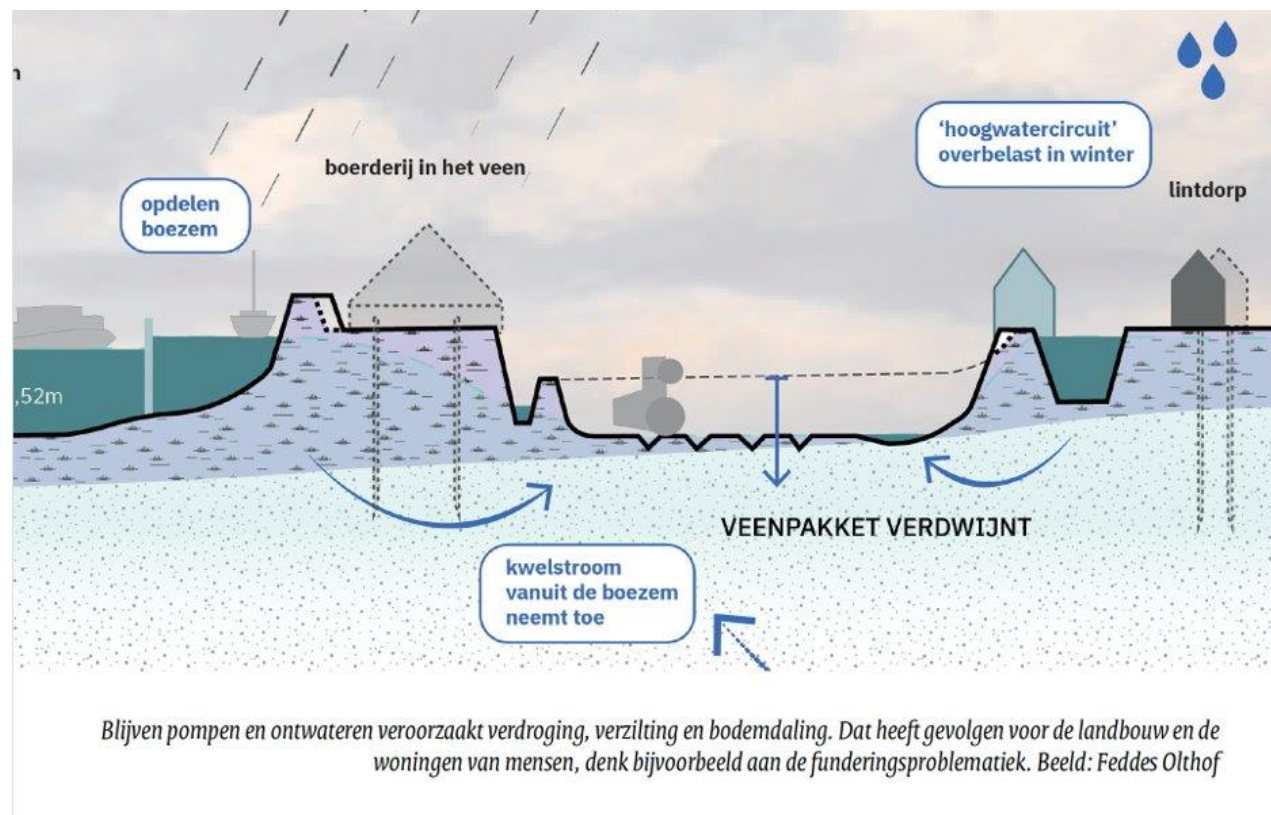
Eerste Kamer - Deskundigenbijeenkomst

10 Lessen uit de praktijk

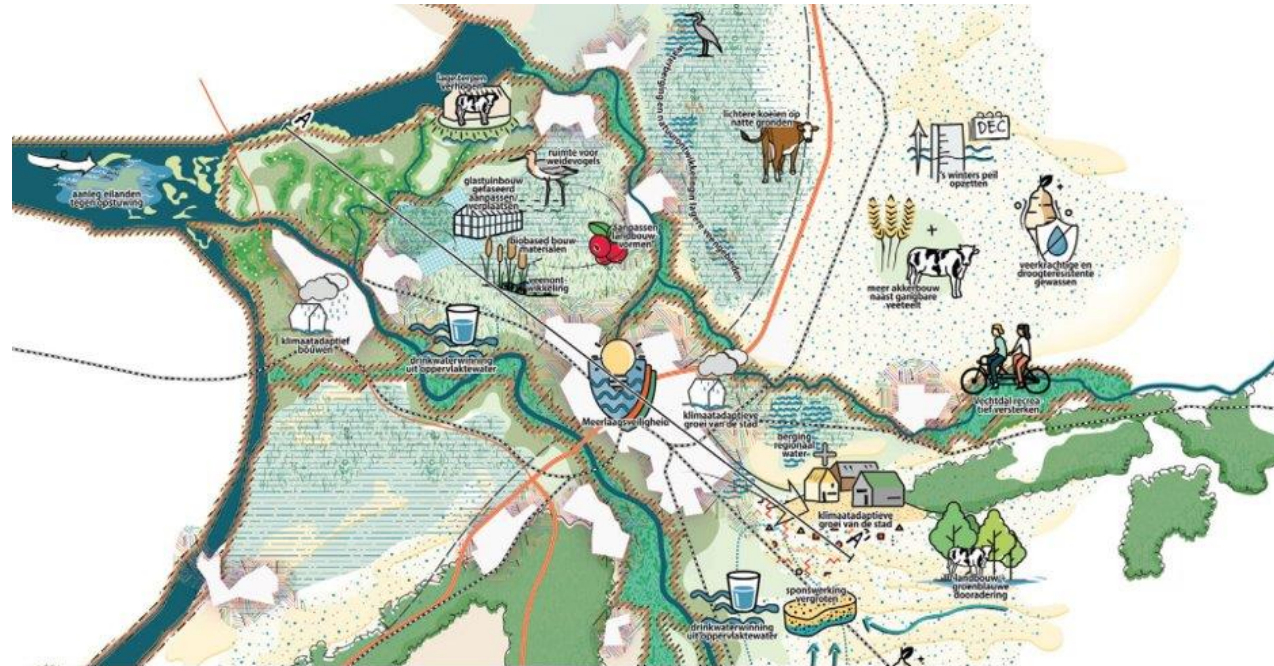
1 Denken vanuit water en bodem geeft een aantrekkelijk toekomstperspectief

2 Soms is een pijnlijke keuze beter dan doorgaan op dezelfde voet

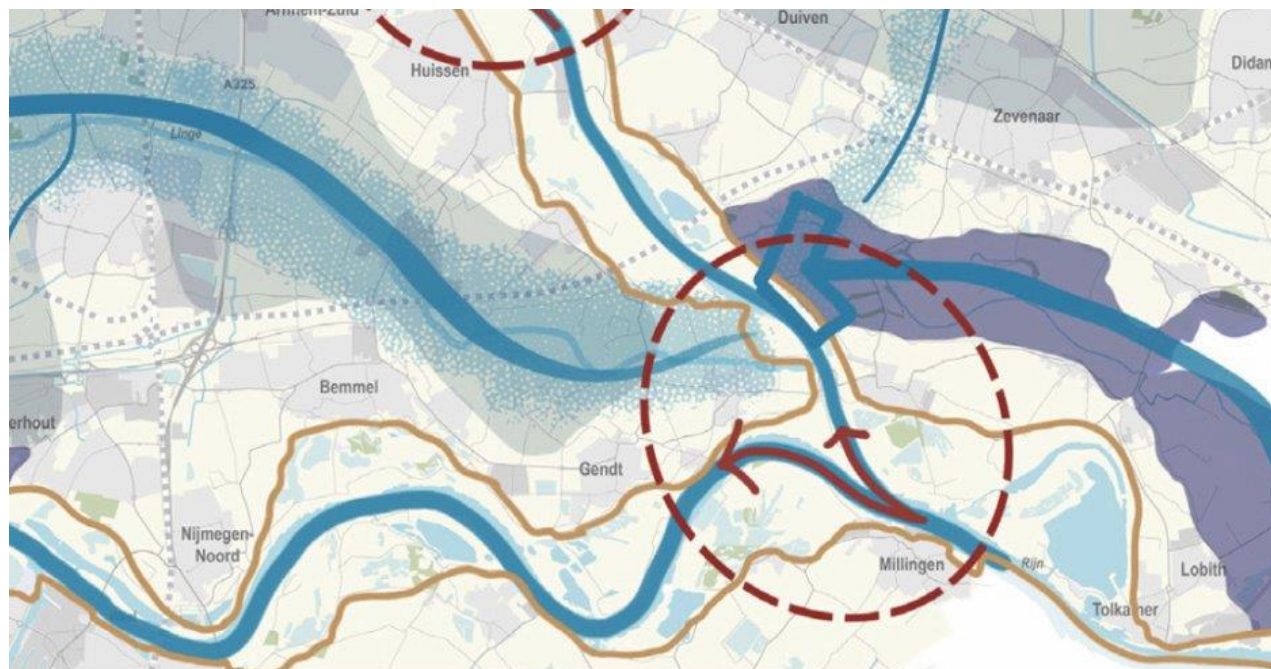

3 Verder kijken dan de technische maatregelen

In de regio IJsselvelthetdelta kan door gebruik te maken van de talenten die de deelgebieden van nature hebben het hele systeem weerbaarder worden, zo ontstaat een aantrekkelijk ruimtelijk en maatschappelijk toekomstperspectief. Beeld: Land-iD

4 Ademruimte behouden en creëren

In de Groene Metropoolregio zijn laaggelegen komgronden heel geschikt om op de lange termijn water te bergen bij hoge rivierafvoeren en vast te houden bij droogte. Deze gronden slibben nu vol met bedrijventerreinen langs vervoerscorridors.

Beeld: H+N+S

5 Nu bijsturen bespaart uiteindelijk kosten

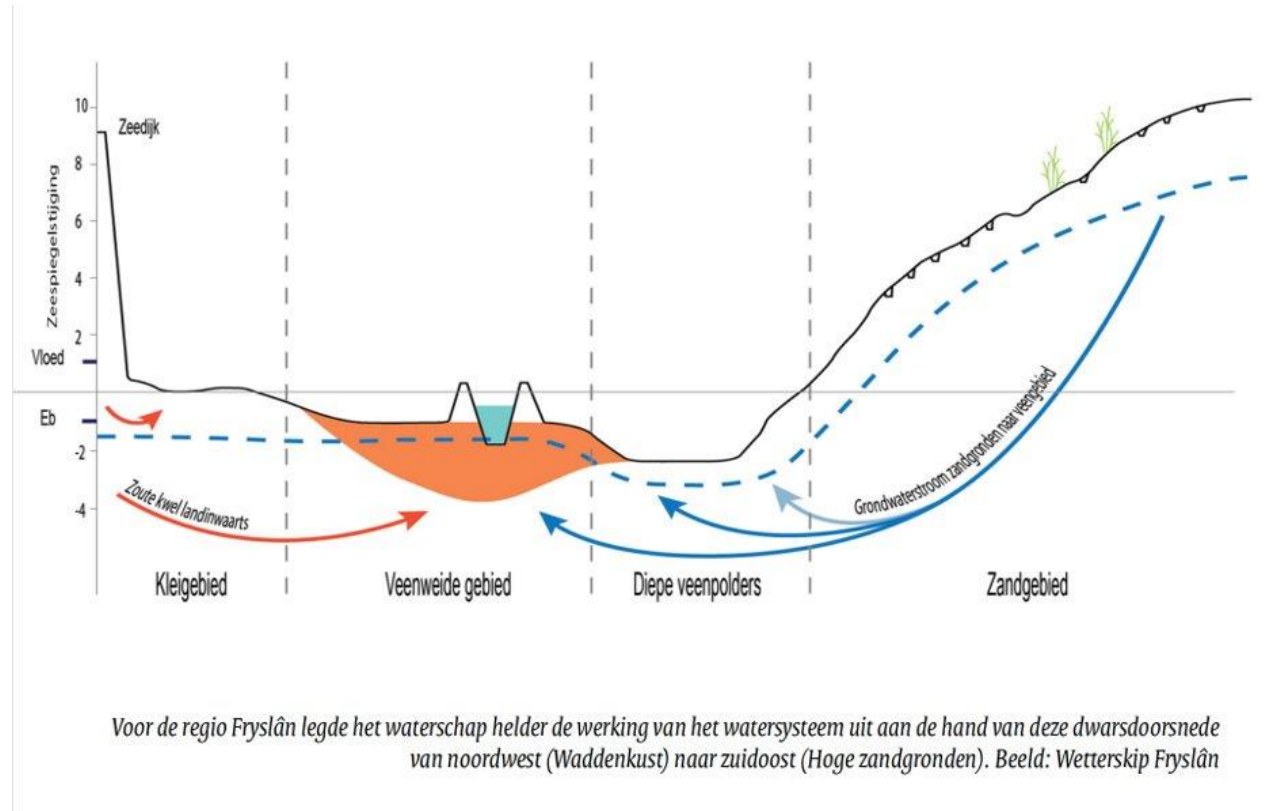
In Fryslân zien we dat het veen op termijn zal verdwijnen als we doorgaan op de huidige weg. Dit heeft o.a. op effect op de funderingen van huizen en wegen. Fotograaf: Rens Hooyenga

6 Samen over grenzen heen kijken

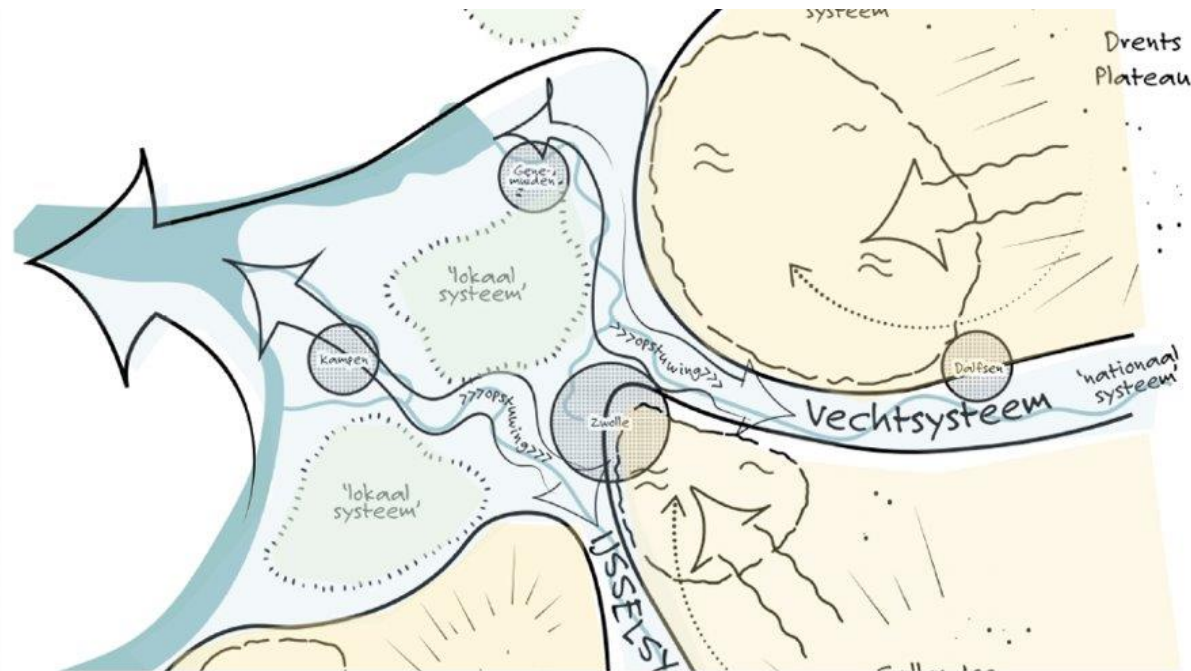

In de regio Zwolle-Kampen-Dalfsen is het regionale overleg IJssel-Vecht Delta een nieuw leven ingeblazen. De vier gemeenten, de provincie Overijssel en het waterschap gaan intensiever en gebiedsgericht samenwerken. Fotograaf: Jurriënne Heijnen

7 Starten met een gedeelde kennisbasis

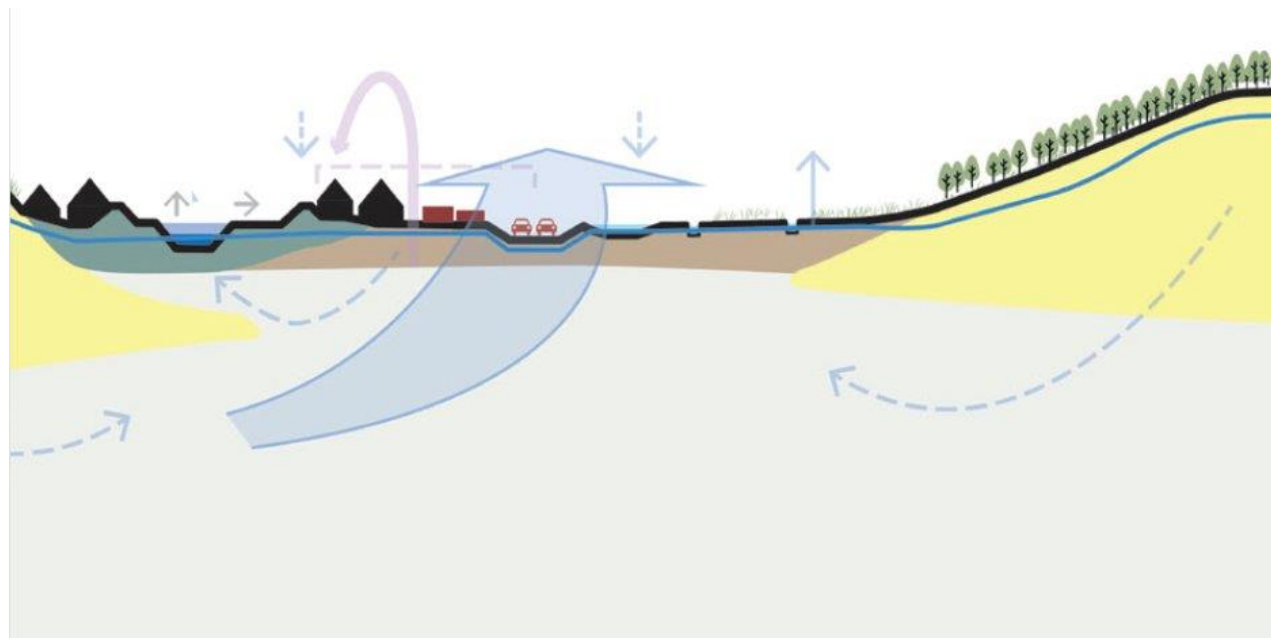

8 Schaalniveaus verbinden, vanuit de regionale bril

De regionale schaal van de IJssel-Vechtdelta is groot genoeg om systemen in samenhang te beschrijven en klein genoeg om opgaven en strategieën concreet en voorstelbaar te maken. En om de brug te slaan naar het nationale en lokale schaalniveau. Beeld: Land-iD

9 Het instrumentarium verfijnen

Een andere mogelijkheid is functiecombinatie. Denk hierbij wonen op palen of terpen in waterbergingsgebieden, of een combinatie van infrastructuur met doorstroombaarheid van komgebieden. Beeld: H+N+S Landschapsarchitecten

10 Kleine stappen helpen ook

*In de regio Kennisregio aan Zee zijn naast grote transformaties ook kleine ingrepen voorgesteld die nu al kunnen worden opgepakt: privétuinen vergroenen in de Stevenshof, tijdelijke klimaatbossen in de Binckhorst en wadi's in het Mekelpark.
Beeld: Polyferm*